

РІШЕННЯ
спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада ДФ 55.051.020 Сумського державного університету Міністерства освіти і науки України м. Суми прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 18 «Виробництво та технології» на підставі прилюдного захисту дисертації «Прогнозне оцінювання техногенного навантаження на Каспійське море у результаті зміни інфраструктури морської акваторії» за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища» 13 вересня 2021 року.

Габбасова Сабіна 1992 року народження, громадянка Республіки Казахстан, освіта вища. Закінчила в 2016 році Казахський національний університет імені Аль-Фарабі за спеціальністю «Хімічна технологія органічних речовин» та отримала ступінь магістра технічних наук.

Аспірант Сумського державного університету. Дисертацію виконано у Сумському державному університеті Міністерства освіти і науки України м. Суми.

Наукові керівники: Пляцук Леонід Дмитрович, завідувач кафедри екології та природозахисних технологій Сумського державного університету, доктор технічних наук, професор; Аблеєва Ірина Юріївна, старший викладач кафедри екології та природозахисних технологій Сумського державного університету, кандидат технічних наук.

Здобувач має 15 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України, 1 стаття, що входить до міжнародних наукометричних баз, 9 тез доповідей на науково-практичних конференціях та 1 патент:

1. Plyatsuk L. D., Ablieieva I. Yu., Gabbasova S. M., Mamutova A. A. System approach to the assessment of anthropogenic impact on marine ecosystems during oil production activities. *Environmental problems*. 2018. Vol. 3. No. 3. P. 157–166.

2. Plyatsuk L. D., Gabbasova S. M., Ablieieva I. Yu., Mamutova A. A. Analysis of technogenic load of oil and gas production on Caspian Region. *Journal of Engineering Sciences*. 2018. Vol. 5. Iss. 2. P. H9–H17.

3. Пляцук Л. Д., Аблеева И. Ю., Габбасова С. М., Аблеев А. Г., Сипко И. А. Анализ источников антропогенного воздействия на природную среду Каспийского моря. *Екологічна безпека*. 2018. № 2 (26). С. 49–58.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

1. Черниш Єлізавета Юріївна, доктор технічних наук, доцент кафедри екології та природозахисних Сумського державного університету відзначила, що робота є дуже актуальною на сьогоднішній день. Підкреслила, що стан морської акваторії актуалізується з проблематикою впливу різних чинників техногенного забруднення, а рішення, які представлені в роботі, є досить комплексними, розглядають всебічно проблематику і за аналізом, і за моніторингом, і впровадженням певних новітніх рішень для біодеградації нафтових забруднень. Черниш Є.Ю. відзначила, що робота проведена досить масштабно, комплексно визначено підхід і є досить ґрунтовне власне впровадження, і реалізація цієї роботи. Підтримала здобувача, яка, на її думку, заслуговує отримання ступеня доктора філософії з галузі знань 18 «Виробництво та технології» за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища». Крім того, зауважила, що справді має надію, що отримані результати будуть реалізовуватися на користь Каспійського моря, і ми побачимо подальший розвиток цієї тематики у майбутньому.

2. Кузьміна Тетяна Миколаївна, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри екології та природозахисних Сумського державного університету підкреслила, що робота дуже актуальна, цікава і важлива не лише для регіону Каспію. Весь світ зацікавлений в тому, щоб стан Каспійського моря покращувався. Відзначила, що якщо здобутки, викладені в роботі, будуть застосовуватися на практиці, то є надія, що покращення будуть поступово

досягатися. Побажала Сабіні Маратівні успіхів і в подальшій науковій роботі, і в практичному застосуванні своїх здобутків. Зробила висновок, що здобувач заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 18 «Виробництво та технології» за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища».

3. Пономаренко Роман Володимирович, доктор технічних наук, старший науковий співробітник, заступник начальника кафедри пожежної та рятувальної підготовки Національного університету цивільного захисту України вказав на актуальність роботи. У своєму відгуку офіційного опонента він наголошував на це. Наголосив, що ми переходимо до роботи з транскордонними об'єктами, і це є добре. Мається на увазі, що зараз Каспійське море – це такий значний водний об'єкт, який може впливати і впливає в принципі на життєдіяльність декількох країн. Відзначив, що у роботі дуже добре представлено результати моніторингу, результати використання супутникових даних протягом багатьох років, і це дійсно цікава інформація, яка засвідчує екологічні проблеми Каспійського регіону. Наголосив, що добре відпрацьовані результати впливу поверхневих водних об'єктів, які впадають в Каспійське море. Але ж все ж таки робота дуже цікава з наукової точки зору. Висловив сподівання, що результати цієї роботи будуть використані за призначенням, і міжнародна спільнота все ж таки дійсно побачить проблеми Каспійського регіону. Побажав здобувачу подальших успіхів. Вважає, що Габбасова Сабіна склалася як науковець і заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 18 «Виробництво та технології» за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища».

4. Безсонний Віталій Леонідович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри технологій і безпеки життєдіяльності Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця зазначив, що Каспійське море – це найбільш унікальний об'єкт, який є на планеті, і дуже шкода, що на нього впливають дуже багато держав, що мають дуже різні економічні стадії, фази розвитку, тому по-різному впливають на нього. Робота

сподобалася тим, що вона є дійсно комплексною з точки зору обсягів досліджень, їх кількості та широти досліджень: і моніторингу, і поверхневих вод, і донних відкладень. Водночас вона має такий певний специфічний аспект. Наголосив, що певну окрасу дисертаційній роботі дає те, що у ній широкоформатні дослідження поєднані із залученням дистанційного зондування Землі, і це підв'язано з технологіями, які є екологічно чистими для збору нафтопродуктів, розливів нафти. Зробив висновок, що дисертантка справилася з поставленою задачею на «відмінно» і заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 18 «Виробництво та технології» за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища».

5. Гурець Лариса Леонідівна, доктор технічних наук, доцент, професор кафедри екології та природоохоронних технологій Сумського державного університету зробила акцент на технологічній складовій роботи. Дуже цікава запатентована здобувачем технологія боротьби з розливами нафти, адже це світова проблема. Відзначила, що запропонована технологія захисту навколишнього середовища включає в себе не тільки боротьбу з нафтовими розливами. Це одразу ж утилізація багатотонажного твердого відходу – фосфогіпсу, який в великих кількостях складається і забруднює довкілля. Враховуючи викладене, зробила висновок, що дисертаційна робота Габбасової Сабіни відповідає вимогам до дисертацій доктора філософії, а здобувач заслуговує присудження їй наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 18 «Виробництво та технології» за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища».

Результати таємного голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – 0 членів ради,

Недійсних бюлетенів —.

На підставі результатів таємного голосування спеціалізована вчена рада ДФ 55.051.020 Сумського державного університету присуджує Габбасовій Сабіні ступінь доктора філософії з галузі знань 18 «Виробництво та технології» за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища».

Голова спеціалізованої
вченої ради

_____
(підпис)

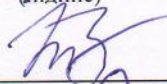
Л. Л. Гурець

Рецензент

_____
(підпис)

Є. Ю. Черниш

Рецензент

_____
(підпис)

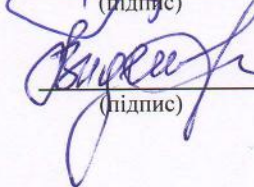
Т. М. Кузьміна

Рецензент

_____
(підпис)

Р. В. Пономаренко

Рецензент

_____
(підпис)

В. Л. Безсонний